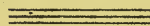

AN COMUNN GÀIDHEALACH

CLÀR-EAGAIR
MÒD IONADAIL
NA
DREÒLLUINN

a tha r' a chumail ann an

TOBAR-MHOIRE

(Sràid-a'-chladaich)

DI-HAOINE, AN 13AS: LÀ DHE 'N ÒG-MHIOS,
1958

(Fosgailte do Mhuile, a' Mhorairne, Ì, Tiriodh agus Colla.)

A' PHRÌS, T ASDAN 'US SIA SGILLINN

*Gléidh an clàr-eagair seo; tha e 'n a chairt-aileidh, a leigeas a steach do
'a'h uile comh-fharpais, fad an latha.*

“A Dhé!

Dìon agus beannaich Alba:
agus na leig as iad-san,
a thoilleas a fearg;
gun a dioghaltas.”

Taigh-gléidhidh Gearasdan dubh Inbhir-Lòchaidh.

“Coma leam” ars’ Aindrea mac-an-Fhleisdeir,
Fear Shaltoun (no pears’-eiginn glic am fear
dhe a chuid leabhraichean), “cò nì laghannan
na dùthcha, ma cheadaichear dhomh-s’ a
mith-brain gu léir a dheanamh.”

“Cuir fonn ri sgeulachd; sin agad òran.”

An Caiptean Dùbhghall mac-Cormaig.

“’D e a’s math a bhith a’-bruidhinn mu *nuances*
ri sean bhodach a bhitheas air coiseachd thar
na mòinteich, ’s a chromag ’n a dhorn, a chum
éisdeachd ri òrain Ghàidhealach?”

An Flor-Urr. an Cananach Iain mac-Cuinn.

Breitheamh-ciùil aig mòd (’us e gun fhacal
dhe’n Ghàidhlig ’n a cheann) a’bruidhinn anns
a’ Bheurla ri a leithid seo de choisir: “Sheinn
sibh *Nic-Coisear* gu math ’s gu ro mhath, ach
an aon rud a mhàin: feumaidh sibh cuimh-
neachadh gur e òran-seilge a th’ ann; agus bu
mhath leam bualadh casan nan each a chluinn-
tinn ann bhur guthaibh!”

“An cuir thu a’ Ghàidhlig air seo —
‘*the curve of your tonal modality*’?”

An Reachdaire Aonghas mac-Leòid, A.M., B.Sc., F.R.O.A.

9.30 R.M.L.

gu

6.0 D.M.L.

AM MÒD

} ann an Talla Àrois, Teampull Naomh Mhuire agus
Talla Naomh Mhuire.

*Tha na comb-fharpaisean fosgailte do choisiribh agus do chomh-fharpuisich eile an asgaidh
ach do 'n-t sluagh aig tasdan 'us sia sgillinn agus do chloinn aig sia sgillinn.*

7.0 D.M.L.

COINNEAMH NA COMHAIRLE SÒNRAICHTE

an oifis an Rùnair, Talla Àrois.

8.0 D.M.L.

CUIRM-CHIÙIL an Talla Àrois.

Luchd-buidhinn nam prìomh dhuaisean.

(An Coirneileir Cathal mac-gill'-Eathain, A.M., B.Sc.,
anns a' chathair.)

Suidhean gléidhte a mhàin.

10.30 D.M.L.

PANNAL-RINGEIDH

an Talla Àrois.

Cairt-aileidh, 4/6d.

LUCHD-DREUCHD.

- Breitheamhnan: *Cainnte*; An-t Urr. Iain A. mac-Aoidh, A.M.,
Murchadh Caimbeul & c.e.,
Eachann mac-Coinnich, A.M.,
Dòmhnall mac-gille-Mhoire, A.M.
- Ciùil*; Iomhaire Chaimbeul, L.R.A.M.,
Iain A. mac-Rath, A.M., L.R.A.M., A.T.S.C.
- Fir-na-cathrach: *Beul-aithris*; Ailean mac-gill'-Eathain,
An Coirneileir Cathal mac-gill'-Eathain, A.M., B.Sc.
- Guth-cheòl*; Calum mac-gill'-Eathain, A.M.I.C.E.,
Lachlann mac-gill'-Eathain,
An-t Urr. Aonghas mac-Leòid,
Seumas mac-Niallanaich.

NA COMH-FHARPUISEAN

TALLA ÀROIS

9.30 r.m.l.

XXVIII. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Òran aon-neach (firionnaich).

65. Dhòmhnuaill, Donnchadh mac-	88. Mhoire, Cailean mac-gille-
75. Fhionnain, Alasdair mac-gill'.	73. Fhionghuin, Donnchadh mac-
52. Caimbeul, Aonghas D.	67. Dhòmhnuaill, Niall mac-
53. Caimbeul, Dòmhnall.	80. Iain, Somhairle mac-

10.30 r.m.l.

XXIX. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Òran-mór aon-neach (boirionnaich).

89. Mhoire, Eilidh nic-gille-	60. Chatanaich, Ealasaid bean Alasdair.
66. Dhòmhnuaill, Iseabal bean Uilleim
mhic-	50. Bhriggs, Ciordan bean Aindrea.

11.15 r.m.l.

XXX. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Òran-mór aon-neach (firionnaich)¹.

52. Caimbeul, Aonghas D.	65. Dhòmhnuaill, Donnchadh mac-
88. Mhoire, Cailean mac-gille-	53. Caimbeul, Dòmhnall.
67. Dhòmhnuaill, Niall mac-	

¹ Duaisean o Mhàiri nic-Caluim bean Dhòmhnuaill mhic- Pharlain.

12.0 m.l.

XXVII. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Òran aon-neach (boirionnaich).

77. Fhleisdeir, Caitriona bean Chailein
mhic-an-	66. Dhòmhnuaill, Iseabal bean Uilleim
mhic-
63. Cronain, Anna nic-	72. Eathain, Sìne nic-gill'.
60. Chatanaich, Ealasaid bean Alasdair.	50. Bhriggs, Ciordan bean Aindrea.
89. Mhoire, Eilidh nic-gille-	

1.0 d.m.l.

XXXIV. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Seinn air a' chiad sealladh (coisirean)².

38. Coisir Inbheach Bhuin-easain & Peighinn-a'-Ghaidheil.

2 "Cuach-dhùbhlain Chalgaraidh" o Ìle bean a' Chomannair Coinneach mac-Coinnich

1.10 d.m.l.

(BRISEADH)

2.0 d.m.l.

XIV. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Seinn aon-fhuaimneach (bun-sgoilean).

45. Coisir-òigridh Sgoil an-t Sàilein Mhuilich.

44. Coisir-òigridh Sgoil Peighinn-a'-Ghaidheil.

43. Coisir-òigridh Sgoil Loch-Aluinn.

2.35 d.m.l.

XV. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Seinn an comh-sheirm.

42. Coisir-òigridh Sgoil Bhuin-easain.

41. Coisir-òigridh Àrd-sgoil Thobair-Mhoire.

45. Coisir-òigridh Sgoil an-t Sàilein Mhuilich.

3.15 d.m.l.

XVI. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Seinn aon-fhuaimneach³.

42. Coisir-òigridh Sgoil Bhuin-easain.

45. Coisir-òigridh Sgoil an-t Sàilein
Mhuilich.

43. Coisir-òigridh Sgoil Loch-Aluinn.

41. Coisir-òigridh Àrd-sgoil Thobair-
Mhoire.

44. Coisir-òigridh Sgoil Peighinn-a'-
Ghaidheil.

3 "Sgiath an-t Sàilein Mhuilich" o Choisir Ghàidhlig an-t Sàilein Mhuilich.

4.10 d.m.l.

XXXV. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Seinn aon-fhuaimneach.

40. Coisir Ghàidhealach Thobair-Mhoire.

39. Coisir Ghàidhealach an-t Sàilein Mhuilich.

38. Coisir Bhuin-easain & Peighinn-a'-Ghaidheil.

4.40 d.m.l.

XXXVI. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Seinn an comh-sheirm⁴.

40. Coisir Ghàidhealach Thobair-Mhoire.

38. Coisir Bhuin-easain & Peighinn-a'-Ghaidheil.

39. Coisir Ghàidhealach an-t Sàilein Mhuilich.

4 "Sgiath Choille Chrònan" o Anna Màiri nach maireann bean Néill Chamshroin, uas^l, F.C.A.A.

TEAMPULL NAOMH MHUIRE

10.25 r.m.l.

VIII. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Òran aon-neach fo aon-deug.

58. Chaimbeul, Ealasaid Anna Lyall.	83. Labhruinn, Fionna nic.
46. Alasdair, Eilidh J. nic.	70. Eathain, Ealasaid nic-gill'.
54. Caimbeul, Dùghall.	48. Bell, Antoinette.
95. Thorcadail, Muireall nic.	51. Caimbeul, Aonghas.
94. Suain, Màiri Iseabal nic.	84. Laomuinn, Ealasaid nic.

11.25 r.m.l.

XI. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Òran aon-neach (cailean 11-16).

55. Cathain, Easa nic.	62. Coinnich, Màiri nic.
74. Fhionghuin, Eachann-ine nic.	47. Asguill, Caitriona nic.
61. Chatanach, Sandra.	

12.15 d.m.l.

X. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Òran aon-neach (balaich 11-16).

82. Jennings, Somhairle.	69. Eathain, Donnchadh mac-gill'.
86. Lachluinn, Dubhghall mac.	85. Lachluinn, Barry mac.
81. Jennings, Raibeart.	

1.0 d.m.l.

XXXII. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Òran ceathrair.

37. Ceathrar an-t Sàilein Mhuilich.

1.10 d.m.l.

(BRISEADH)

2.0 d.m.l.

XXV. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Mith-òran aon-neach nach robh riamh an clòdh.

80. Iain, Somhairle mac.	88. Mhoire, Cailean mac-gille.
89. Mhoire, Eilidh nic-gille.	53. Caimbeul, Dòmhnall.
60. Chatanaich, Ealasaid bean Alasdair.	

2.35 d.m.l.

XXVI. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Òran-aon-neach a bhuineas do dh' ionad a' Mhòid seo.

53. Caimbeul, Dòmhnall.	88. Mhoire, Cailean mac-gille.
72. Eathain, Sine nic-gill'.	63. Cronain, Anna nic.
80. Iain, Somhairle mac.	50. Bhriggs, Ciordan bean Aindrea.
67. Dhòmhnuille, Niall mac.	73. Fhionghuin, Donnchadh mac.
77. Fhleisdeir, Caitriona bean Chailein mhic-an.	52. Caimbeul, Aonghas D.
	60. Chatanaich, Ealasaid bean Alasdair.

4.0 d.m.l.

XII. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Òran-càraid.

{ 64. Cumhais, Anna nic.	{ 47. Asguill, Caitriona nic.
{ 90. Mhoire, Eòghann mac-gille.	{ 74. Fhionghuin, Eachann-ine nic.
{ 61. Chatanach, Sandra.	{ 49. Bhriggs, Anna.
{ 62. Coinnich, Màiri nic.	{ 56. Chaimbeul, Anna.
{ 68. Eathain, Ciordan nic-gill'.	
{ 87. Mhathain, Màiri nic.	

4.40 d.m.l.

IX. (ÒIGRIDH—GUTH-CHEÒL) Òran-aon-neach taghta, Muileach (caileagan 13-15)⁵.

56. Chaimbeul, Anna.

47. Asguill, Caitriona nic-.

74. Fhionghuin, Eachann-ine nic-.

5. Duaisean o Dhonnchadh mac-Dhuinn-shléibhe, Pretoria; mar chuimhneachan air a mhnaoi, "Ceatai'n Inn" nach maireann.

5.30 d.m.l.

XXXI. (INBHICH—GUTH-CHEÒL) Òran-càraid.

{ 57. Chaimbeul, Ealasaid bean Néill.

{ 60. Chatanaich, Ealasaid bean Alasdair.

{ 59. Chaimbeul, Mór bean Aonghuis.

{ 96. Ualraig, Màiri bean Alasdair mhic-.

{ 50. Bhriggs, Ciordan bean Aindrea.

{ 92. Mhoire, Seònaid nic-gille-.

TALLA NAOMH MHUIRE

9.30 r.m.l.

VI. (ÒIGRIDH—BEUL-AITHRIS) Còmhradh (Comunn na-h Òigridh).

79. Guaire, Donnchadh mac-.

69. Eathain, Donnchadh mac-gill'-.

71. Eathain, Mairead nic-gill'-.

47. Asguill, Caitriona nic-.

10.0 r.m.l.

IV. (ÒIGRIDH—BEUL-AITHRIS) Leughadh air a' chiad sealladh.

91. Mhoire, Iain mac-gille-.

10.10 r.m.l.

V. (ÒIGRIDH—BEUL-AITHRIS) Ùr-aithris air mheomhair.

90. Mhoire, Eòghann mac-gille-.

71. Eathain, Mairead nic-gill'-.

86. Lachluinn, Dubhghall mac-.

47. Asguill, Caitriona nic-.

93. Stiùbhart, Ada.

64. Cumhais, Anna nic-.

1.10 d.m.l.

II. (ÒIGRIDH—BEUL-AITHRIS) Leughadh roisg (clann fo 11).

76. Fhionnain, Dòmhnall mac-gill'-.

1.20 d.m.l.

III. (ÒIGRIDH—BEUL-AITHRIS) Leughadh.

91. Mhoire, Iain mac-gille-.

64. Cumhais, Anna nic-.

79. Guaire, Donnchadh mac-.

90. Mhoire, Eòghann mac-gille-.

93. Stiùbhart, Ada.

47. Asguill, Caitriona nic-.

71. Eathain, Mairead nic-gill'-.

69. Eathain, Donnchadh mac-gill'-.

LUCHD-INNTRINN

COISIREAN

37. Ceathrar an-t Sàilein Mhuilich (*Nóra nic-an-Tuairneir, F.E.S.M., A.R.A.M.*).
38. Coisir Bhuin-easain & Peighinn-a'-Ghàidheil (*Ùna R. bean Dhòmhnuille mhic-Aonghuis*).
39. Coisir Ghàidhealach an-t Sàilein Mhuilich (*Marsaili nic-an-Tuairneir*).
40. Coisir Ghàidhealach Thobair-Mhoire (*Anna bantrach Alasdair mhic-Coinnich*).
41. Coisir-òigridh Àrd-sgoil Thobair-Mhoire (*Anna bantrach Alasdair mhic-Coinnich*).
42. Coisir-òigridh Sgoil Bhuin-easain (*Dinah T. nic-Mhicheil*).
43. Coisir-òigridh Sgoil Loch-Àluinn (*Iain mac-Dhiarmuid*).
44. Coisir-òigridh Sgoil Peighinn-a'-Ghàidheil (*Siùsaidh bean Chailein mhic-Dhòmhnuille*).
45. Coisir-òigridh Sgoil an-t Sàilein Mhuilich (*Donnchadh M. mac-Guaire*).

COMH-FHARPUISICH

46. Alasdair, Eilidh J. nic- (*Bun-easain*).
47. Asguill, Caitriona nic- (*Tobar-Mhoire*).
48. Bell, Antoinette (*Bun-easain*).
49. Bhriggs, Anna (*Peighinn-a'-Ghàidheil*).
50. Bhriggs, Ciordan bean Aindrea (*Peighinn-a'-Ghàidheil*).
51. Caimbeul, Aonghas (*Bun-easain*).
52. Caimbeul, Aonghas D. (*Bun-easain*).
53. Caimbeul, Dòmhnall (*Tobar-Mhoire*).
54. Caimbeul, Dùghall (*Tìr-Odhraìn*).
55. Cathain, Easa nic- (*Bun-easain*).
56. Chaimbeul, Anna (*Bun-easain*).
57. Chaimbeul, Ealasaid bean Néill (*Sgùrr*).
58. Chaimbeul, Ealasaid Anna Lyall (*Sgùrr*).
59. Chaimbeul, Mór bean Aonghuis (*Bun-easain*).
60. Chatanaich, Ealasaid bean Alasdair (*an Sàilean Muileach*).
61. Chatanach, Sandra (*an Sàilean Muileach*).
62. Coinnich, Màiri nic- (*Drochaid Àrois*).
63. Cronain, Anna nic- (*an Sàilean Muileach*).
64. Cumhais, Anna nic- (*Tìr-Odhraìn*).
65. Dhòmhnuille, Donnchadh mac- (*an Sàilean Muileach*).
66. Dhòmhnuille, Iseabal bean Uilleim mhic- (*an Sàilean Muileach*).
67. Dhòmhnuille, Niall mac- (*Peighinn-a'-Ghàidheil*).
68. Eathain, Ciordan nic-gill'- (*Gleann Àrois*).
69. Eathain, Donnchadh mac-gill'- (*Gleann Àrois*).
70. Eathain, Ealasaid nic-gill'- (*Bun-easain*).
71. Eathain, Mairead nic-gill'- (*Tobar-Mhoire*).
72. Eathain, Sine nic-gill'- (*an Sàilean Muileach*).
73. Fhionghuin, Donnchadh mac- (*Tobar-Mhoire*).
74. Fhionghuin, Eachann-ine nic- (*Tobar-Mhoire*).
75. Fhionnain, Alasdair mac-gill'- (*Treis-innis*).
76. Fhionnain, Dòmhnall mac-gill'- (*Treis-innis*).
77. Fhleisdeir, Caitriona bean Chailein mhic-an- (*Tòrr-loisgte*).
78. Griogair, Labhrann mac- (*Loch-Àlainn*).
79. Guaire, Donnchadh mac- (*an Sàilean Muileach*).
80. Iain, Somhairle mac- (*Tobar-Mhoire*).
81. Jennings, Raibeart (*Bun-easain*).
82. Jennings, Somhairle (*Bun-easain*).
83. Labhruinn, Fionna nic- (*Loch-Àlainn*).
84. Laomuinn, Ealasaid nic- (*Bun-easain*).
85. Lachluinn, Barry mac- (*Loch-Àlainn*).
86. Lachluinn, Dubhghall mac- (*Loch-Àlainn*).
87. Mhathain, Màiri nic- (*an Sàilean Muileach*).
88. Mhoire, Cailean mac-gille- (*a' Pheighinn-mhór*).
89. Mhoire, Eilidh nic-gille- (*a' Pheighinn-mhór*).
90. Mhoire, Eòghann mac-gille- (*Càrsaig*).
91. Mhoire, Iain mac-gille- (*a' Pheighinn-mhór*).
92. Mhoire, Seònaid nic-gille- (*Peighinn-a'-Ghàidheil*).
93. Stiùbhart, Ada (*Tobar-Mhoire*).
94. Suain, Màiri Iseabal nic- (*Loch-Àlainn*).
95. Thorcadail, Muireall nic- (*Loch-Àlainn*).
96. Ualraig, Màiri bean Alasdair mhic- (*an Sàilean Muileach*).

A' CHOMHAIRLE SHÒNRAICHTE

Rùnair'-urh:

Alastair mac-Lachluinn, M.B., Ch.B., "Bad-daraich," Tobar-Mhoire.

Ionmhasair'-urh:

Giorsal bean Iain mhic-Nìdh, A.M., Taigh-réidh Taobh-tuath na-h Albann, Tobar-Mhoire.

Riochdairan:

- Bun-easain: - - - Bean mhic-Cathain, Àrd-achaidh; &
Niall uas'. mac-Eachairn, A.M., An Taigh-Sgoile.
- A' Mhorairne: - - - Iain mac-Dhiarmuid, Taigh-sgoile Loch-Àluinn; &
an-t Urr. Eachann mac-Suain, A.M., Mànas Loch-Àluinn.
- Móirinnis: - - - Alastair mac-gill'-Fhionnain, Treis-innis troimh
Chalgaraidh; &
Màiri bean Chailein mhic-gille-Mhoire, A.M., Muileann na
Peighinn-móire, troimh Dhearbhaig.
- Peighinn-a'-Ghàidheil: - Ciordan bean Aindrea Bhriggs, "Willowbank."
- An Sàilean Muileach: - Donnchadh mac-Dhòmhnuill, Corran-Beinn-an-t-
Seallaidh 2; &
a' Mhgn. Anna nic-Phàil, Gleann-àrois.
- Tobar-Mhoire: - - - Aonghas mac-Eanruig, Rathad Achadh-na-creige 37; &
Ailean mac-gill'-Eathain, "Dorlin View."

TAING !

Tha a' Chomhairle fada 'n an comain-san a leanas; oir as an eugmhais cha b' urrainn do'n Mhòd a bhith air a chumail idir:—

Na ceithir Meòir Mhuileach agus Meur na Morairne dhe'n Chomunn Ghàidhealach;

Comunn Mhuile & Ìdhe, *Glaschu*;

Niall uas': Camshron, *Sunderland*;

Donnchadh mac-Dhuinn-shléibhe, *Pretoria*;

Seòsaidh mac-gill'-Eathain mac-an-Fhùcadair, *Bail'-Iain*.

Seumas mac-Garaidh, *San Bruno, Cal.*;

Anna bantrach Dhonnchaidh mhic-Lèid, *Tobar-Mhoire*;

Giorsal bean Iain mhic-Nìdh, A.M., *Tobar-Mhoire*;

Màiri bean Dhòmhnuill mhic-Pharlain, A.M., *Tobar-Mhoire*;
agus feadhainn eile

LAOIDH NA RÌOGHACHD.

Gléidh ar Ban-Rìgh, a Dhé;
Slàinte gach là dhi féin;
Gràs Dhé 'n Bhan-Rìgh.
Crùn Thus' i, Dhé, le glòir;
Crùn i le gràdh a sloigh:
Guidheadh ar cridh' 's ar beòil
Gràs Dhé 'n Bhan-Rìgh.

Ead. LE NIALL MAC-GILLE-SHEATHANAICH.

AN-T EILEAN MUILEACH.

Séisd: An-t Eilean Muileach, an-t eilean àghmhor,
An-t eilean grianach mu 'n iath an sàile;
Eilean buadh-mhor nam fuar-bheann àrda,
Nan coilltean uaine 's nan cluaintean fàsail.

- Rann 1 Ged tha mi 'm fhògarrach cian air m' aineol-
'S a' Chaisteal-Nuadh 's an taobh tuath de Shasunn,
Bithidh tìr mo dhùthchais a'-tigh'nn fainear dhomh,
An-t Eilean Muileach bu lurach beannaibh.
- 2 B' fhallain, cùbhraidh 's bu réidh an-t àilean,
L' a bhlàthan maoth-bhog bu chaoine fàileadh:
'S bu ghlan na bruachan mu 'n d' fhuair mi m' àrach
An Doire-chuilinn aig bun Beinn-bhàirneach.
- 3 Air Lusa chaisleach nan stac 's nan cuartag,
Bhitheadh bradain thàrr-gheal nam meanbh-bhall ruadh-bhreach
Gu beò-bhrisg, siùbhlach le sùrd ri lùth-chleas
'N a cuislibh dubh-ghorm gun ghrùid, gun ruadhan.
- 4 Bu chulaidh-shùgraidh do dh' òg-fhir uallach,
Le gathan trì-mheurach, rinneach, cruaidh-ghlan,
Air caol-chroinn dhireach gun ghiamh, gun chnuac-mheòir,
Bhith toirt nan làn-bhreach gu tràigh m' a bruachan.
- 5 Gheibhteadh 'n ruadh-chearc 's na coilltean ìosal,
'S a coileach tùchanach dlùth 'g a briodal;
'S, ged bha na beanntan gun fhaing, gun fhrìthean,
Bha daimh na cròice 'n an còrsaibh lionmhor.
- 6 B' e 'n sòlas-inntinn leam a bhith 'g-éisdeachd
Ri coisir bhinn-ghuthaich, ghrinn a' Chéitein
A' seinn gu sunndach an dlùth's nan geugan—
A' choill' fo liath-dhealt, 's a' ghrian ag-éirigh.
- 7 Chlaon gach sòlas dhiubh sind mar bhruadar,
'S mar bhristeadh builgein air bhàrr nan stuadh-thonn:
Ach soraidh slàn leis gach loinn 'us buadh a
Bh' air eilean àghmhor nan àrd-bheann fuara.

DÙGHAILL MAC-PEÀIL.

MÒD IONADAIL NA DREOLLUINN

MCMLVIIJ

AITHISG AN LUCHD-DREUCHD

(MAR AIG

DI-ARDAOIN,
AN-T AONA LA DEUG 'AR FHICHEAD DE MHADHRAIL,
NAOI CEUD DEUG 'S A LETH-CHEUD 'S A-H OCHD)

1957

TEACHD - A - STEACH

CALPA

£29 9 9	Buannachd na cuirm-ciùil	£ 32 7 11
11 6 8½	Buannachd a' phannail-ringeidh	18 2 -
88 9 - (7)	Tabhartasan (7)	95 17 4
20 6 - (9)	Tiodhlaicean (10)	22 10 6
25 - -	Urrasan (2)	25 - -
	An-t suim	<u>£193 17 9</u>
36 15 6½	An call bliadhnail	9 1 9½
	Socrachadh cunntais	<u>£202 19 6½</u>

CUIRM-CHIÙIL

36 15 6	Reic chairtean-aileidh troimh na Meoir (5)	39 18 -
---------	--	---------

An-t suim	£ 39 18 -
-----------	-----------

MOD

5 10 -	Airgead-inntrinn	£ 2 18 -
4 13 6	Duais air a reic	- 3 6
1 10 -	Duaisean-airgid nach deach' a thogail	- 15 -
18 12 - (250)	Reic chlàr-eagair (mu thuaiream 266)	16 6 -

An-t suim	20 2 6
An call	148 19 2
Socrachadh cunntais	<u>£168 12 8</u>

PANNAL-RINGEIDH

31 10 - (140)	Aig an dorus (176 @ 4/6d.)	£ 39 8 6
---------------	----------------------------	----------

An-t suim	£ 39 8 6
-----------	----------

RÙNAIREACHD

14 9 8½	Barrachd caitheimh	16 3 2
---------	--------------------	--------

Socrachadh cunntais	<u>£ 16 3 2</u>
---------------------	-----------------

AN INNTRINN

Chumadh am Mod ann an Talla Aois, an Teampull Naomh Mhuire agus 'n a Thalla, Sraid-a-chladaich, Tobar-Mhoire; Di-h-Acine, an treas là deug dhe'n Og-mhios, 1958; eadar 9.30 r.m.l. agus 6.0 d.m.l. B'i an inntrinn mar a leanas: Comh-fharpuisich air leth, 50 à Muile (ach còignear o'n Mhorairne); coisirean-ciùil &c.e., 8: Comh-fharpuisean agus luchd-inntrinn anns gach tè dhiubh (air an gabhail thar-cheann): litreachas; oigridh, 1(0); inbhich, 3(0): beul-aithris; oigridh, 6(3.6); inbhich, 5(0): guth-cheòl; oigridh, 9(4.3); inbhich, 11(4.5).

Lamhan an Luchd-dreuchd: GIORSAI BEAN IAIN MHIC-NIDH, Ban-ionmhasair Urramach;

&
ALASTAIR MAC-AN-TOISICH: MAC-LACHLUINN, Rùnaire Urramach.

CALPA

Call o'n uiridh	£ 36 15 6½	
Call air a' mhòd	148 10 2	£197 8 7½
Call air an rùnaireachd	16 3 2	14 9 8½
Leabhar-òrdugh	- 4 2	- 8 4
Seirbhis an taigh-rèidh	1 6 6	1 9 6

An-t suim £202 19 6½

CUIRM-CHIUIIL

Airgead-dùraichd (an trian)	- 6 8	- 6 8
Airgead-urrais (an trian)	- 5 -	- 5 -
Cairtean-aileidh (275)	1 11 6	2 7 9
Cairtearachd (an leth)	1 13 -	1 15 -
Comharraidhean beaga, buidhe (250)	- 8 -	
Fasdadh Talla Arois (an trian)	2 - -	2 - -
Sanasan beaga (50) (an trian)	- 11 3	- 11 4
Sanasan (<u>Tim an Òbain</u>) (an trian)	- 14 8	- 18 8

An-t suim 7 10 1

A' bhuannachd 32 7 11

Socrachadh cumntais £ 39 18 -

MOD

Airgead-dùraichd (an trian)	- 6 8	- 6 8
Airgead-urrais (an trian)	- 5 -	- 5 -
Breitheamhnan (tuarasdal 'us cosdas)	38 15 2	74 19 11
Buannachas	14 2 6	25 13 -
Cairtean-àireimh	1 2 6	
Cairtearachd (an leth)	1 13 -	1 15 -
Clòdh-bhualadh	56 5 4	62 15 4
Cuairsgeannan beaga (1000)	- 9 3	
Duais-airgead	20 16 6	27 19 -
Duais-leabhraichean	14 3 1	15 4 1
Fasdadh Talla Arois (an trian)	2 - -	2 - -
Gleusadh na cruith-ciuil	2 - -	
Gràbhaladh & c.e.	3 - -	3 9 11
"Greim 'us balgum", là a' mhòid	- 19 6	
Leabhraman o'n Chòmunn Ghàidhealach	5 10 9	5 5 2
Sanasan beaga (50) (an trian)	- 11 3	- 11 4
Sanasan (<u>Tim an Òbain</u>) (an trian)	- 14 8	- 18 8
Saorsainneachd	4 - -	2 - -
Taigh-òsda an-t Sàilein Mhuilich (coinneamh)	1 17 6	1 - 6½

An-t suim £168 12 8

PANNAL-RINGEIDH

Airgead-dùraichd (an trian)	- 6 8	- 6 8
Airgead-urrais (an trian)	- 5 -	- 5 -
Ceòlraidh mhic-Coinnich	11 - -	10 6 -
Fasdadh Talla Arois (an trian)	2 - -	2 - -
Sanasan beaga (50) (an trian)	- 11 3	- 11 4
Sanasan (<u>Tim an Òbain</u>) (an trian)	- 14 8	- 18 8
Suipear	6 6 11	3 15 4½

An-t suim 21 6 6

A' bhuannachd 18 2 -

Socrachadh cumntais £ 39 8 6

RUNAIREACHD

Cairtean bàna (1000)	£ - 9 6	
Cuairsgeannan mòra (1000)	3 11 -	4 11 1
Duilleagan, "iomacharag" (1000)	2 3 10	
Postachd, cian-fhuaim & c.e.	6 17 5	8 10 3½
Sreath-leabhraichean le comhdaichean (4)	3 1 5	
An-t suim	<u>£ 16 3 2</u>	

TEISTEANAS AN DA SGRÙDAIR URRAMAICH

Tha sinn air sgrùdadh gach leabhraich 'us cuidhteis aig a' Bhan-ionmhasair Urramaich agus an Rùnaire Urramaich; a bhuineas do chumntasan bliadhna Mod na Dreòlluinn, air son na bliadhna 1958: Agus is i ar barail gu'm bheil gach cosdas air a dhearbhadh gu leòir: agus gu'm bheil suidheachadh na Comhairle Sonruichte, a thaobh airgid, air a leigeil ris gu soilleir 'us gu firinneach; anns an aithisg bhliadhna.

Lamhan nan Sgrùdair: ANNA NIC-PAILL; & DOMHNALL MAC-ASGUILL.

Table of Contents

1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31
32	32	32	32
33	33	33	33
34	34	34	34
35	35	35	35
36	36	36	36
37	37	37	37
38	38	38	38
39	39	39	39
40	40	40	40
41	41	41	41
42	42	42	42
43	43	43	43
44	44	44	44
45	45	45	45
46	46	46	46
47	47	47	47
48	48	48	48
49	49	49	49
50	50	50	50
51	51	51	51
52	52	52	52
53	53	53	53
54	54	54	54
55	55	55	55
56	56	56	56
57	57	57	57
58	58	58	58
59	59	59	59
60	60	60	60
61	61	61	61
62	62	62	62
63	63	63	63
64	64	64	64
65	65	65	65
66	66	66	66
67	67	67	67
68	68	68	68
69	69	69	69
70	70	70	70
71	71	71	71
72	72	72	72
73	73	73	73
74	74	74	74
75	75	75	75
76	76	76	76
77	77	77	77
78	78	78	78
79	79	79	79
80	80	80	80
81	81	81	81
82	82	82	82
83	83	83	83
84	84	84	84
85	85	85	85
86	86	86	86
87	87	87	87
88	88	88	88
89	89	89	89
90	90	90	90
91	91	91	91
92	92	92	92
93	93	93	93
94	94	94	94
95	95	95	95
96	96	96	96
97	97	97	97
98	98	98	98
99	99	99	99
100	100	100	100

This is a list of contents for a book. The page numbers are listed on the left side of the page. The titles of the chapters are listed on the right side of the page. The page numbers are listed in the middle of the page.

HP3.89.1596

Höð Jonaðach
na

Dreðllunne

te deazh jùn na Lomhapple Sönnaschte

LIBRARY OF
6
14
1984
AND NATIONAL

AN COMUNN GÀIDHEALACH

Comh-fharpuisean agus Riaghailtean

MÒD IONADAIL NA
DREÒLLUINN

GU BHITH AIR A CHUMAIL ANN AN

TOBAR-MHOIRE

Di-haoine, an 13as: là dhe'n Òg-mhios,
1958

a'-tòiseachadh aig 10 uairibh R.M.L.

*“Ma chailleas an salann a bhlas,
cìod leis an saillear e?”*

Bithidh na comh-fharpuisean fosgailte dhaibh-san a mhàin a rugadh—no aig an robh an dachaigh o'n 13as: là dhe'n Mhàrt, 1958, — an Colla, Goimeastra, Ì, Innis Choinnich, a' Mhorairne, Muile, Tiriodh no Ulbha.

Rùnair'-urh : a' Mhòid Ionadail:—

Am Màidsear-urh: Alastair mac-an-Tòisich' mac-Lachluinn,
M.B., Ch.B. ; 'Bad-daraich'': Tobar-Mhoire.

Ionmhasair-urh: a' Mhòid:—

Giorsal bean Iain mhic-Nìdh, A.M.

Cumar CUIRM-CHIÙIL

AN

TALLA ÀROIS, SRÀID-A'-CHLADAICH,
TOBAR-MHOIRE,

aig 8 uairibh D.M.L.

agus PANNAL-RINGEIDH 'n a déidh.

Tha sùil aig Comhairle a' Mhòid gu'n toir luchd-buidhinn nam prìomh dhuaisean cuideachadh aig a' Chuirm-chiùil.

EARRANN NA-H ÒIGRIDH

(Fo shia bliadhn' deug a dh'aois.)

LITREACHAS*

- j.—**Oidheirp-litreachais** mu chuspair 's am bith a rogh-naicheas an comh-fharpuiseach; le balach, eadar trì bliadhn' deug agus cóig bliadhn' deug a dh'aois: mar chuimhneachan Néill mhic-Dhun-léibhe nach maireann, á Tobar-Mhoire 'us Glaschu.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach £1: 5/-; 15/-; 10/-¹.

BEUL-AITHRIS

- ij.—**Leughadh earrainn de Rosg**; balachain agus caileagan, fo aon bhliadhna dheug a dh'aois: 'Murchadh Buidhe nam fiadh'; as an leabhran, *Earrann na-h Òigridh*, 1958†.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 5/-; 3/6d.; 2/6d.

1955—*Céit nic-gill'-Fhaolain*.

1956—*Eòghann mac-gille-Mhoire*.

1957—*Iain mac-gille-Mhoire*.

- ijj.—**Leughadh earrainn de Rosg no de Bhàrdachd**: ullaichidh an luchd-farpuis dà earrainn (roghainn nam breitheamh eatorra), i. "An Greusaiche agus na Sìthichean" agus "Nead na-h Uiseig"; as an leabhran, *Earrann na-h Òigridh*, 1958†.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 5/-; 3/6d.; 2/6d.

1938—*Seònaid nic-Crithein*.

1939—*Seònaid nic-Ualraig*.

1954—*Fearchar mac-Aonghuis*.

1955—*Eilidh nic-gille-Mhoire*.

1956—*Niall mac-gille-Mhoire*.

1957—*Moiris Carnie*.

1 O Dhonnchadh mac-Dhuinn-shléibhe, Pretoria,

- iu.—**Leughadh air a' Chiad Sealladh earrainn de Rosg**,
a théid a thaghadh leis na breitheamhnan là a' Mhòid.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 5/-; 3/6d.;
2/6d.

1938—*Dòmhnall mac-Coinnich.*

1939—*Anna nic-Rob.*

1954—*Leacsaidh Chaimbeul.*

1955—*Fearchar mac-Aonghuis.*

1957—*Caitriona nic-Asguill.*

- u.—**Ùr-aithris air Mheomhair**; ‘‘Uamh an Òir’’; as an
leabhran, *Earrann na-h Òigridh*, 1958†.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 5/-; 3/6d.;
2/6d.

1938—*Seònaid nic-Crithein.*

1939—*Anna nic-Rob.*

1954—*Dòmhnall mac-gill' -Eathain.*

1955—*Caitriona nic-Asguill.*

1956—*Eòghann mac-gille-Mhoire.*

1957—*Siùbhan nic-Lachluinn.*

(COMUNN NA-H ÒIGRIDH)

COMH-FHARPUISEAN SÒNRAICHTE.

- uj.—**Còmhradh (trì mionaidean)** air cuspair a thaghas an
comh-fharpaiseach; eadar e fhéin agus am breitheamh:
feumaidh a' chuid a' s mò dhe'n bhruidhinn a bhith aig
a' chomh-fharpaiseach.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 7/6d.; 5/-;
2/6.

1938—*Sìne nic-Ualraig.*

1939—*Dòmhnall mac-gill' -Eathain.*

1954—(comh-ionann) { *Dòmhnall mac - gill' -*
Eathain.
Dòmhnall mac-an-Lèigh.
Eilidh nic-an-t-Sagairt.

1955—(comh-ionann) { *Caitriona nic-Asguill.*
Anna nic-Cumhais.

1956—*Caitriona nic-Asguill.*

1957—*Màiri nic-gill'-Fhaolain.*

- uij.—**Geàrr-chluich** nach gabh ach dà mhionaid dheug r'a
cluich.

Duaisean—£2; £1. (Cuirear an-t airgead gu creideas
na Feachd a choisneas e.)

1938—*Feachd Thobair-Mhoire B.*

1939—*Feachd Thobair-Mhoire.*

1955—*Feachd Peighinn-a'-Ghàidheil.*

1956—*Feachd Peighinn-a'-Ghàidheil.*

1957—*Feachd Peighinn-a'-Ghàidheil.*

GUTH-CHEÒL

uiij.—**Òran aon-neach**; an roghainn fhéin: balachain agus caileagan, fo aon bhliadhna dheug a dh'aois.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 7/6d.; 5/-; 2/6d.

1938—*Ciordan nic-Laomuinn.*

1939—*Màiri nic-Aonghuis.*

1954—*Iain mac-gille-Mhoire.*

1955—*Màiri nic-Coinnich.*

1956—*Iain mac-gille-Mhoire.*

1957—*Màiri nic-Coinnich.*

ix.—**Seinn aon-neach an òrain**, ‘‘An-t Eilean Muileach’’ no ‘‘Caol Muile’’; as an leabhar, *A' Choisir-chivil*†; roghainn a' chomh-fharpaisich eatorra; le caileig eadar trì bliadhn' deug agus cóig bliadhn' deug a dh'aois: mar chuimhneachan air Cairiona nic-Coinnich Dhòmh-nallaich (‘‘Ceatai 'n Inn'’) nach maireann, bean-chéile Dhonnchaidh mhic-Dhuinn-shléibhe, Pretoria.

Duaisean — Leabhraichean a's fhiach £1 : 5/-; 15/-; 10/-¹.

1955—*Eilidh nic-gille-Mhoire.*

1957—*Eachann-ine nic-Fhionghuin.*

x.—**Òran aon-neach**: Balaich os ceann aon bhliadhna deug, ach fo shia bliadhn' deug a dh'aois: ‘‘Hi-ri, mo chuilean’’; as an leabhran, *Òrain na Cloinne, 1958*†.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 7/6d.; 5/-; 2/6d.

1938—*Iain Gill'-easbuig mac-Fhionghuin.*

1939—*Rob mac-Leòid.*

1954—*Fearchar mac-Aonghuis.*

1955—*Ruaidhrigh mac-Amhlaidh.*

1956—*Niall mac-gille-Mhoire.*

1957—*Eòghann mac-gille-Mhoire.*

xj.—**Òran aon-neach**: Cailean os ceann aon bhliadhna deug, ach fo shia bliadhna dheug a dh'aois: ‘‘Gun chrodh, gun aighean’’; as an leabhran, *Òrain na Cloinne, 1958*†.

Duaisean—Leabhraichean a's fhiach 7/6d.; 5/-; 2/6d.

1938—*Ciordan nic-Ceallaich.*

1939—*Ciordan nic-Laomuinn.*

1954—*Eilidh nic-gille-Mhoire.*

1955—*Moibeal nic-Dhòmhnuill.*

1956—*Fiona Chaimbeul.*

1957—*Anna Chaimbeul.*

¹ O Dhonnchadh mac-Dhuinn-shléibhe, Pretoria.

xij.—**Òran-càraid.** A' chàraid a 's fhearr agus a 's coimh-
-liona a sheinneas còmhla, ann an rian dà-fhillte, an-t
òran, ‘Creag Uanach’; as an leabhran, *Òrain na*
Cloinne, 1958†.

Duaisean — Leabhraichean a's fhiach 10/-; 7/-;
5/-.

1938—*Mairearad nic-Fhilip & Màiri nic-*
Caluim.

1939—*Rob mac-Leòid & Sìne Dhòmhnallach.*

1954—*Màiri nic-an-Fhleisdeir & Eilidh*
nic-gille-Mhoire.

1955—*Anna & Seònaid Chaimbeul.*

1956—*Anna & Fiona Chaimbeul.*

1957 (comh-ionann)— { *Caitriona nic-Asguill &*
Eachann-ine nic-
Fhionghuin:
Aoidhrig Bhriggs & Anna
Chaimbeul.

xiii.—**Seinn aon-fhuaimneach;** air son Choisirean-òigridh
o sgoil air bith anns nach 'eil thairis air dà sgoilear
dheug. Is iad na-h òrain a chaidh a shònrachadh:
‘Moch Di-luain ghabh i 'n cuan’; as an leabhran,
Òrain na Cloinne, 1954† agus ‘‘Fac’ thu na féidh gu
léir, a Bhoireagain?’’; as an leabhran, *Òrain na Cloinne,*
1950†: am fonn, i. gach ciad sreath dhe'n cheòl, a
mhàin.

Duaisean—12/6d.; 7/6d. f

1954—*Coisir-òigridh Sgoil Mhóirinnis.*

1956—*Coisir-òigridh Sgoil Mhóirinnis.*

1957—*Coisir-òigridh Sgoil Mhóirinnis.*

xiv.—**Seinn aon-fhuaimneach;** airson Choisirean-òigridh o
Bhun-sgoil air bith anns an ionad: is iad na-h òrain a
chaidh a shònrachadh: ‘‘An Cù Bàn’’ agus ‘‘Gleann
Gollaidh’’; as an leabhran, *Coisirean Òigridh, 1958†.*

Duaisean—17/6d.; 10/-; 7/6d.

1957—*Coisir-òigridh Sgoil an-t Sàilein Mhuilich.*

xu.—**Seinn Òran ann an Comh-sheirm** le séist no a dh'easbhuidh séist; air son Choisirean-òigridh. Is iad na-h òrain a chaidh a thaghadh: "Chì mi 'n toman" agus "Breacan Màiri Uisdein"; as an leabhran, *Coisirean Òigridh*, 1958†.

Duaisean—£1; 12/6d.; 7/6d.

1938—*Coisir Àrd-sgoil Thobair-Mhoire B.*

1939—*Coisir Àrd-sgoil Thobair-Mhoire B.*

1954—*Coisir-òigridh Sgoil Bhuin-easain.*

1955—*Coisir-òigridh Sgoil Thobair-Mhoire.*

1956—*Coisir-òigridh Bhuin-easain.*

1957 (*comh-ionann*) — { *Coisir-òigridh* Sgoil
 Bhuineasain:
 Coisir-òigridh Sgoil
 Peighinn-a'-Ghàidheil.

xuj.—**Seinn aon-fhuaimneach**; air son Choisirean-òigridh. Is iad na-h òrain a chaidh a shònrachadh "Lag nan Cruachan," "Ille chrùbaich anns a' Ghleann" agus "Ruidhle thulachain"; as an leabhran, *Coisirean Òigridh*, 1958†.

Duaisean—£1 agus bliadhna dhe "Sgiath an-t Sàilein Mhuilich"²; 12/6d.; 7/6d.

1938—*Coisir Àrd-sgoil Thobair-Mhoire B.*

1939—*Coisir Àrd-sgoil Thobair-Mhoire B.*

1954—*Coisir-òigridh Sgoil Bhuin-easain.*

1955—*Coisir-òigridh Sgoil Peighinn-a'-Ghàidheil.*

1956—*Coisir-òigridh Sgoil Peighinn-a'-Ghàidheil.*

1957—*Coisir-òigridh Sgoil Loch-Àluinn.*

EARRANN NAN INBHEACH

LITREACHAS*

xuij.—**Oidheirp-litreachais** mu ni 's am bith a thachair an eachdraidh Ionad a' Mhòid, no mu àite sònraichte air bith 's an ionad sin.

Duaisean—15/-; 10/-.

1938—*Anna nic-Rob.*

1939—*Dòmhnall Cainbeul.*

1954—*Donnchadh mac-Dhuinn-shléibhe.*

1956—*Eòghann mac-Laomuinn.*

² O Choisir Ghàidh 'lig an-t Sàilein Mhuilich.

xuiij.—**Comh-chruinneachadh Ainmeannan-àite**, a bhuineas do chuid air bith dhe dh' Ionad a' Mhòid, le brìgh nam facal air tùs; a réir eachdraidh no beul-oideis: gabhar suim shònraichte do dh' ainmeannan nach 'eil r' am faicinn air cairt-iùil. (Gheibhear pàipearan sònraichte air son na comh-fharpais seo o Rùnair'-urh: Mòd na Dreòlluinn.)

Duaisean—15/-; 10/-.

1938—*Cìordan nic-Ceallaich.*

1939—*Anna nic-Rob.*

1954—*Aoidhrig Chaimbeul bean Lachluinn mhic-gill'-Eathain.*

xix.—**Sgeul Goirid** air cuspair 's am bith.

Duaisean—15/-; 10/-.

1938—*Dòmhnall Caimbeul.*

1939—*Alasdair mac-Fhionghuin.*

1954—*Dubhghall mac-Cormaig.*

1956—*Eòghann mac-Laomuinn.*

BEUL-AITHRIS

xx.—**Leughadh** earrainn de Rosg, a théid a thaghadh leis na breitheamhnan, là a' Mhòid.

Duaisean—7/6d. ; 5/-; 2/6d.

1938—*Céit nic-Fhionghuin.*

1939—*Dòmhnall mac-gill'-Eathain.*

1954—*Mórag bean Tòmais mhic-Neacail.*

1956—*Eòghann mac-Laomuinn.*

1957—*Ealasaid bean Chaluim mhic-Conaill.*

xxj.—**Ùr-aithris air Mheomhair**; eadar fichead agus leth-cheud sreath o "An Gleannan"; as an leabhran, *Òrain Aon-neach* xj, 1958†.

Duaisean—7/6d. ; 5/-; 2/6d.

1938—*Sìne nic-Ualraig.*

1939—*Dòmhnall mac-gill'-Eathain.*

1954—*Mórag nic-Amhlaidh.*

1955—*Caitriona bean Chailein mhic-an-Fhleisdair.*

1956—*Ealasaid Loganach.*

1957 (comh-ionann)— { *Caitriona bean Chailein mhic-an-Fhleisdeir:*
Cìordan bantrach Ghilleasbuig mhic-gille-Mhoire.

xxij.—**Còmhradh-dithis.** Roghainn nan comh-fharpuiseach.

Duaisean—15/-; 10/-; 5/-.

1938—*Dòmhnall mac-Coinnich & Niall mac-gille-Riabhaich.*

1939—*Seònaid nic-Crithein & Seònaid nic-Ualraig.*

1955—*Mórag bean Tòmais mhic-Neacail & Anna nic-Phàil.*

1956—*Ceiteirein nic-Mhathain & Seònaid bean Néill mhic-an-t-Sagairt.*

xxiij.—**Sgeulachd** air a-h aithris a réir an-t seann nòis.

Duaisean—7/6d. ; 5/-; 2/6d.

1938—*Sìne nic-Ualraig.*

1939—*Seònaid nic-Crithein.*

1954—*Mórag bean Tòmais mhic-Neacail.*

1956—*Eòghann mac-Laomuinn.*

xxiu.—**Òraid Shluagh-iùlach** mu chuspair an latha an diugh; a bhuineas do dh' Ionad a' Mhòid, no do dh' ionad air bith eile: le ceasnachadh leis a' bhreitheamh.

Duaisean—£1: 10/-; £1; 10/-.

GUTH-CHEÒL

xxu.—**Mith-òran aon-neach** nach robh riamh an clòdh; air a sheinn a réir an-t seann nòis.

Duaisean—10/-; 7/6d. ; 5/-.

xxuj.—**Òran aon-neach Ionadail** a bhuineas do dh' Ionad a' Mhòid.

Duaisean—10/-; 7/6d. ; 5/-.

xxuij.—**Òran aon-neach (boirionnaich):** “Ghràidh, an tig thu?”; as an leabhran, *Orain Aon-neach* xj, 1958†.

Duaisean—10/-; 7/6d. ; 5/-.

1938—*Anna nic-gill'-Eathain (Achadh-rainich).*

1939—*Anna nic-gill'-Eathain (Peighinn-a'-Ghàidheil).*

1954—*Mórag nic-Amhlaidh.*

1955—*Ealasaid bean Alasdair Chatanaich.*

1956—*Ciordan bean Aindrea Bhriggs.*

1957—*Seònaid nic-gille-Mhoire.*

xxviiij.—**Òran aon-neach (firionnaich)**: “An téid thu leam, mo nighean donn?”; as an leabhran, *Òrain Aon-neach xj, 1958†*.

Duaisean—10/-; 7/6d; 5/-.

- 1938 (*comh-ionann*)— { *Tearlach Dòmhnallach*;
Donnchadh Camshron.
 1939—*Dòmhnall mac-Ruisnidh.*
 1954—*Eòghann mac-Laomuinn.*
 1955—*Donnchadh mac-Fhionghuin.*
 1956—*Donnchadh mac-Dhòmhnuille.*
 1957—*Alasdair mac-Eachairn.*

xxix.—**Òran-mor aon-neach (boirionnaich)**: “Luinneag mhic-Leòid”; as an leabhran, *Òrain Aon-neach xj, 1958†*.

Duaisean—10/-; 7/6d.; 5/-.

- 1939—*Ciordan nic-gill'-Eathain.*
 1954—*Anna nic-a'-Ghobhainn.*
 1955—*Caitriona bean Chailein mhic-an-Fleisdeir.*
 1956—*Ealasaid bean Alasdair Chatanaich.*
 1957—*Caitriona bean Chailein mhic-an-Fhleisdeir.*

xxx.—**Òran-mór aon-neach (firionnaich)**: “Cabar Féidh”; as an leabhran, *Òrain Aon-neach xj, 1958†*.

Duaisean—10/-; 7/6d.; 5/-.

- 1939—*Eòghann mac-Laomuinn.*
 1954—*Niall mac-Dhòmhnuille.*
 1955—*Dòmhnall mac-gill'-Iosa.*
 1956—*Alasdair mac-gill'-Fhionnain.*
 1957—*Eòghann mac-Laomuinn.*

xxxj.—**Òran-càraid**: an roghainn fhéin.

Duaisean—15/-; 10/-; 7/6d.

- 1938—*Ciordan nic-gill'-Eathain & Anna nic-gill'-Eathain (Péighinn-a'-Ghàidheil).*
 1939—*Ealasaid nic-gille-Mhaoil & Móróg nic-an-t-Saoir.*
 1954—*Móróg bean Tòmais mhic-Neacail & Anna nic-Phàil.*
 1955—*Ealasaid bean Alasdair Chatanaich & Màiri bean Alasdair mhic-Ualraig.*
 1956—*Ealasaid bean Alasdair Chatanaich & Màiri bean Alasdair mhic-Ualraig.*
 1957—*Ealasaid bean Alasdair Chatanaich & Màiri bean Alasdair mhic-Ualraig.*

xxxij—**Seinn Òrain Cheathrair** (ann an rian ceithir-fillte): an roghainn fhéin.

Duaisean—15/-; 10/-; 7/6d.

1938—*Coisir Bhuin-easain & Peighinn-a'-Ghàidheil.*

1939—*Coisir Bhuin-easain.*

1954—*Ceathrar Bhuin-easain.*

1955—*Ceathrar an-t Sàilein Mhuilich.*

1956—*Ceathrar an-t Sailein Mhuilich.*

1957—*Ceathrar an-t Sailein Mhuilich.*

xxxiiij—**Seinn an Comh-sheirm (firionnaich)**: “Òran na Caillich”; as an leabhar, *Coisir a' Mhòid ij†*: agus ‘Bràigh Loch Iall’; á duilleig air leth (1958)†.

Duaisean—£1: 10/-; £1; 10/-.

1938—*Coisir Bhuin-easain agus Peighinn-a'-Ghàidheil.* ✕

1939—*Coisir Mhuile mu Dheis.*

xxxiu.—**Seinn, air a' Chiad Sealladh** (le coisirean), earrainn de cheòl (le facail anns a' Ghàidhlig), air a solar leis a' Chomhairle.

Duais—bliadhna dhe “Chuach-dhùbhlain Chala'-garaidh”³.

1957—*Coisir Bhuin-easain & Peighinn-a'-Ghàidheil*

xxxu.—**Seinn Aon-fhuaimneach**: “An téid thu leam, a rìghinn òg?” (ranntaichean 1, 2, 3 & séist); as an leabhar, *Coisir a' Mhòid j†*; agus “Pòsadh piuth'r Iain Bhàin” (ranntaichean 1, 2, 3, 7 & séist); as an leabhar, *Coisir a' Mhòid ij†*.

Duaisean—£1; 15/-; 10/-.

1939—*Coisir Bhuin-easain.*

1954—*Coisir-chiùil Ghàidh'lig an-t Sàilein Mhuilich.*

1955—*Coisir-chiùil Ghàidh'lig an-t-Sàilein Mhuilich.*

1956—*Coisir-chiùil Ghàidh'lig an-t Sàilein Mhuilich.*

1957—*Coisir-chiùil Ghàidh'lig an-t Sàilein Mhuilich.*

³ Ò Ìle bean a' Chomandair, Coinneach mac-Coinnich.

xxxuj.—**Seinn an Comh-sheirm:** “Muile nam Fuar-bheann mór” ; á duilleig air leth (1947)†: agus “A’ Bheart Fhighe” ; as an leabhar, *Coisir a’ Mhòid u†*.

Duaisean—£1: 10/- agus bliadhna dhe “Sgiath Coillechrònan”⁴; £1; 10/-.

1938—*Coisir Bhuin-easain & Peighinn-a’-Ghàidheil.*

1939—*Coisir-chiùil Ghàidh’ lig an-t Sàilein Mhuilich.*

1954—*Coisir-chiùil Ghàidh’ lig an-t Sàilein Mhuilich.*

1955—*Coisir Inbheach Bhuin-easain & Peighinn-a’-Ghàidheil.*

1956—*Coisir-chiùil Ghàidh’ lig an-t Sàilein Mhuilich.*

1957 (comh-ionann)— { *Coisir Bhuin-easain & Peighinn-a’-Ghàidheil: Coisir-chiùil Ghàidh’ lig an-t Sàilein Mhuilich.*

FO-SGRÌOBHADH—(*) Feumaidh ‘a’ h uile obair sgrìobhta a bhith an làmhan Rùnair’-urh: Mòd na Dreòlluinn roimh ‘n 2ra: là dhe ‘n Chéitean, 1958.

(†) Gheibhear an leabhran, *Earrann na-h Òigridh 1958*, an asgaidh o Rùnair’-urh: Mòd na Dreòlluinn, “Bad-daraich”, Tobar-Mhoire: faodar gach leabhar no leabhran eile a chaidh ainmeachadh shuas (ach *A’ Choisir-chiùil †* a mhàin) a cheannach o Rùnaire a’ Chomuinn Ghàidhealaich, 65 West Regent Street, Glaschu, C.2; aig trì ceathramhan am prìse anns na bùthaibh.

(‡) Gheibhear *A’ Choisir-chiùil* o Mhghrn: Bayley & Ferguson, 54 Queen Street, Glaschu, C.1.

⁴ O Anna Màiri nach maireann bean Néill uasl: Chamshroin, F.C.A.(A.).

RIAGHAILTEAN AGUS CÙMHNANTAN.

INNTRINN.

1. Feumaidh na comh-fharpuisich anns gach earrann de'n chlàr-iomairt an ainmeannan a chur a dh'ionnsuigh Rùnaire Mòd Ionadail na Dreòlluinn roimh 'n 2ra: là dhe'n Chéitean, 1958. (Ann an òran-càraid, feumaidh gach neach inntrinn fhéin a chur a steach fa-leth.) Feumar gach ni anns na comh-fharpuiséan sgrìobhta a chur chuige roimh'n là sin.

Cha ghabhar ri ainm no ri obair sgrìobhta a chuirear a steach an déidh an 2ra: latha dhe'n Chéitean, 1958.

2. Feumaidh comh-fharpuisich ann an Earrann na-h Òigridh dhe'n chlàr-iomairt a bhith fo'n aois ainmichte, aig àm Mòd na Dreòlluinn: cha bhuin an riaghailt seo do luchd-inntrinn ann an comh-fharpuiséan sònruichte Comunn na-h Òigridh.
3. Aig àm dùnadh a' chlàir-eagair (d/2/u/58), feumaidh gach neach-iùil coisre clàr-ainme a chur gus an Runair'-urramach; anns am bi ainm 'us seòladh gach buill a sheinneas, no a dh'fhaodas seinn, an a choisirsan (Comh-fharpuiséan uij, xiiij, xiu, xu, xuj, xxxij, xxxiij, xxxiu, xxxu, xxxuj, 1958).
4. Cha-n 'eil ni 's am bith aig na comh-fharpuisich r' a dhìoladh an Earrann na-h Òigridh dhe'n chlàr-iomairt: Ann an Earrann nan Inbheach: pàidhidh gach coisir-chiùil crùn (.i. 5/-), is coma cia meud na comh-fharpuiséan anns am bi i; agus pàidhidh gach comh-fharpuiséach singilte tasdan (.i. 1/-) air son gach comh-fharpuis anns am bi e, no leth-chrun (.i. 2/6d.) air son uiread 's a thogras e. Feumaidh an-t airgead an Runair'-urh: a ruigsinn còmhla ris an duilleig-inntrinn; air neo cha ghabhar ris an inntrinn.
5. Cha-n fhaod muinntir a choisinn a' chiad, no an dara, duais aig Mòd mór na-h Albann a bhith 'n an comh-fharpuisich anns a' cheart chomh-fharpuis aig Mòd na Dreòlluinn: cha bhuin an riaghailt seo do choisirean no do chàraidean.
6. Cha cheadaichear do neach air bith, a bhuidhneas a' chiad duais gu soilleir aig Mòd na Dreòlluinn, dol a steach do'n aon chomh-fharpuis an ath-bhliadhna a bhitheas Mòd na Dreòlluinn ann: cha bhuin an riaghailt seo do choisirean no do chàraidean.
7. Cha-n fhaod neach air bith seinn an dà choisir anns an aon chomh-fharpuis.
8. Feumaidh gach obair-sgrìobhta a bhith fo ainm-falaich a' chomh-fharpuisich; agus feumaidh an comh-fharpuiséach an-t ainm-falaich a chur air an duilleig-inntrinn maille r'a ainm fhéin (Comh-fharpuiséan j, xuij, xuiij, xix, 1958).

9. Far am bi comh-fharpaiseach a'-tairgse a roghainn fhéin, feumaidh e tiodal no cuspair an òrain &c.e., agus an leabhair no leabhraim far am faighear e, a chur an céill air cùl a dhuilleig-inntrinn; agus, ma's e Mith-òran nach robh riamh an clòdh a th'ann, feumar na facail a chur an làmhan an Rùnaire, aig àm inntrinn: anns an Òraid Shluagh-iùlaich (xxii, 1958) feumar a chumadh an cruth adhbhair-rùin; agus feumaidh an comh-fharpaiseach leigeil ris roimh-làimh am bheil e air a shon no 'n a aghaidh.
10. Feumaidh am Mith-òran nach robh riamh an clòdh a bhith 'n a fhìor, shean òran; agus feumaidh e a bhith air a ionnsachadh o bheul-oideas, agus cha-n ann o cheòl-sgrìobhta: cha ghabhar ris ma sheinnear e pung air a' phung mar a tha e air a chlàdh-bhualadh, — (ma bha na facail riamh air an clòdh-bhualadh,) — no ro dhlùth ris sin.

MÒD.

11. Feumaidh gach ni a sgrìobhar, a labhrar no a sheinnear leis na comh-fharpuisich a bhith ann an Gàidh'lig Albannaich: liubhraidh na breitheamhnan an cuid binn anns a' Ghàidh'lig; ach, ma dh'iarrar sin orra, agus ma dh'fhoghnas an ùine (am beachd fear-na-cathrach), faodaidh iad gearr-fhoirm a thoirt ann an cànan eile.
12. Cha cheadaichear toiteadh an talla 's am bith far am bi comh-fharpais 'g a cumail.
13. Cha-n fhaod coisir no comh-fharpaiseach singilte tòiseachadh gun chairt-chomharraidh (le àireimh), a ghabhas faicinn leis an luchd-éisdeachd.
14. Cha shuidh na breitheamhnan làmh r' a chéile: agus, an déidh do gach breitheamh a bhinn a thoirt seachad, bheil e na comharraidhean do dh' fhear-na-cathrach. Is e fear-na-cathrach, no a chléireach, a mhàin a chuireas na comharraidhean r' a chéile agus is e fear-na-cathrach a mhàin a chuireas òrdugh an luchd-bhuidhne an céill do'n luchd-éisdeachd.
15. Feumaidh fonn agus facail gach òrain thaghta a bhith a réir mar a tha iad anns an leabhar no an leabhraim a chaidh ainmeachadh ann an cùmhnant na comh-fharpais, no am fathunn a' chomh-fharpuisich (faic Riaghailt 9, 1958): cha-n fhaodar atharrachadh air bith a dheanamh.
16. Cha sheinn comh-fharpaiseach òigrìdh aon-ghuth os ceann fichead sreath: cha sheinn comh-fharpaiseach inbheach, aon-ghuth os ceann dà dhusan shreath.
17. Faodaidh na breitheamhnan òrdugh a thoirt do chomh-fharpaiseach sgur dhe leughadh, dhe dh'aitlis, dhe dh'iunseadh sgeulachd no dhe sheinn; aig àm air bith: feumaidh gach coisir no comh-fharpaiseach sgur, an uair a sheirmeas clag fear-na-cathrach no breitheimh.
18. Faodaidh a' Chomhairle Shònruichte gun dara duais a thoirt seachad, far nach bi trìuir chomh-fharpaiseach ann; agus gun treas duais a thoirt seachad, far nach bi ceathrar chomh-fharpaiseach,

19. Cha-n fhaod leughadh no ùr-aithris a bhith n'a's fhaide na cóig mionaidean: bithidh deich mionaidean air an ceadachadh air son sgeulachd no còmhraidh.
20. Bithidh an cead fhéin aig comh-fharpuisich ann an guth-cheòl, a thaobh cuideachadh inneil-chiùil; ach cha dean a' Chomhairle ullachadh air bith air son a leithid sin.
21. Feumaidh ochdnar, air a' chuid a's lugha, agus gun os ceann cóig-'ar-fhichead, a bhith anns gach coisir: cha bhuin seo do chomh-fharpuis nan sgoilean beaga (Comh-fharpais xiiij. 1958).
22. Comh-fharpaiseach air bith nach freagair, 'n uair a théid 'ainm a ghairm le fear-na-cathrach no breitheamh; cuirear 'ainm-san gu crìoch a' chlàir-ainme mus gairmear a rithisd e, 's an aon chomh-fharpuis.
23. Far am bi comh-fharpuisich comh-ionann, fàgar iad mar sin.
24. Anns an Òraid Shluagh-iùlaich (xxiu, 1958): Gabhaidh an òraid eadar cóig 'us deich mionaidean 'g a liubhairt: agus seasaidh an comh-fharpaiseach ceisdeachadh leis a' bhreitheamh, mu chaspair na-h òraid, an déidh-làimhe; nach gabh tuilleadh na cóig mionaidean. Faodar an òraid a leughadh: ach bithidh làn-aireamh shlàn aig an leughadair leth-cheud agus aig an òraidiche ceud.
25. A thaobh Seinne air a' Chiad Sealladh (xxxii, 1958): Fuirichidh buill 'us neach-iùil gach coisre, a bhitheas air inntrinn, taobh a muigh dhe'n talla, gus an gairm fear-na-cathrach a steach iad; an déidh do na duilleagan-deuchainn a bhith air an toirt a mach, cha bhi e ceadaichte do neach-iùil na coisre sin aon chuid seinn no 'bruidhinn r' a choisir-san; seinnidh gach coisir an ceòl an toiseach; agus an sin an ceòl agus na facail l'a chéile.

AN DÉIDH-LÀIMHE.

26. Feumaidh muinntir a choisinn duaisean cuideachadh aig a' Chuirm-chiùil an déidh a' Mhòid, ma dh'iarraas an Rùnaire orra sin a dheanamh.
27. Feumar sanasan-grabaidh an aghaidh luchd-farpuis a chur gus an Rùnair'-urh: mus bi binn nam breitheamh air a cur an céill; no, ma ghabhas e deanamh, mus tòisich a' chomh-fharpais: feumaidh iad a bhith sgrìobhta: agus feumaidh iad nochdadh gu soilleir cìod a riaghailt a bhrisear, agus am bonn air am bi bacadh air 'iarraidh. Feumar leth-chrun a chur leis gach lìtir-ghrabaidh: théid a chur air 'ais ma théid aontachadh le iarrrtas na litreach; ach mur faighear dlìgheach, ceart e, gléidhear an leth-chrun mar ùmhladh. Cha ghabhar ri sanas-grabaidh ach a mhàin o fheadhainn a bhitheas iad-fhéin a'-feuchainn anns a' chomh-fharpuis sin do'm buineadh am bacadh.
28. Faodaidh comh-fharpaiseach no coisir air bith a choisinn duais-airgid a togail aig oifis an Rùnair'-urh; eadar crìoch a' Mhòid agus toiseach na Cuirm-chiùil.

SANAS.—Faodar na clàran-iomairt seo agus na duilleagan-inntrinn fhaotainn an asguidh o Rùnair'-urh: Mòd Ionadail na Dreòlluinn, "Bad-daraich", Tobar-Mhoire,

A. Learmonth & a Mhac,
Sráid an Righ, 9,
Sruighlea.